

مدیرعامل رجا:

**بهره‌برداری از راه‌آهن ناقص
اصفهان – شیراز تصمیم‌مدیران ارشد بود**

■ مدیرعامل شرکت قطارهای مسافرتی رجا، زیان انباشته این شرکت را تا پایان سال مالی گذشته ۱۱۵ میلیارد تومان عنوان کرد و گفت: سوانح ریلی نسبت به سال گذشته کاهش چشمگیری داشته است. به گزارش فارس، ناصر بختیاری دیروز در ارائه گزارش برنامه‌های نوروزی شرکت رجا اظهار داشت: تعداد کل جابه‌جایی مسافر در سال ۸۷ توسط این شرکت ۲۶ میلیون و ۲۲۵ هزار نفر بود که این رقم در ۱۱ ماهه اول سال ۸۸، ۲۵ میلیون و ۵۴۷ هزار نفر و در ۱۱ ماهه سال جاری ۲۶ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر بوده است. وی ادامه داد: برآورد می‌شود در کل سال ۲۹،۸۹ میلیون مسافر جابه‌جا شوند که این جابه‌جایی در قطارهای محلی، بین‌المللی و بین‌شهری صورت گرفته است. وی درباره قطار اصفهان – شیراز اذعان داشت: قرار بود ایستگاه راه‌آهن شیراز در سال جاری به اتمام برسد که این مورد هنوز اجرایی نشده است. مدیرعامل شرکت قطارهای مسافری رجا در پاسخ به این سوال که به چه دلیل با وجود عدم تکمیل زیرساخت این مسیر ریلی، قطار در این خط آهن تردد می‌کند، تصریح کرد: سرمایه زیادی در این مسیر به کار گرفته شده بود و تصمیم مدیران ارشد بر این بود که بهره‌برداری صورت گیرد. بختیاری خاطر نشان کرد: هم‌اکنون هفته‌ای دو قطار در این مسیر ریلی در خط شیراز – تهران و هفته‌ای یک قطار در خط شیراز – مشهد سیر دارد.

**سال ۹۰ رسید
رشد اقتصادی ۸۷ اعلام‌نشد**

■ سال ۹۰ در حالی فرا می‌رسد که بانک مرکزی همچنان آمار رشد اقتصادی سال ۸۷ را اعلام نکرده است. به گزارش ایسنا، بانک مرکزی وظیفه اعلام آمارهای اقتصادی کشور از جمله رشد اقتصادی که مهم‌ترین آمار اقتصادی کشور به شمار می‌رود را بر عهده دارد اما هنوز این رشد را برای سال ۸۷ و سال‌های پس از آن محاسبه و یا اعلام نکرده است. این در حالی است که معاونت اقتصادی بانک مرکزی یک اداره کاملاً تخصصی برای این گونه محاسبات دارد و به گفته رییس کل بانک مرکزی بیش از ۹۰ نفر که دارای مدرک دکترا هستند صرفاً در این معاونت فعالیت می‌کنند. حسین قضاوی –معاون اقتصادی بانک مرکزی– پیش از این اختلاف بین وزارت صنایع و بانک مرکزی در تعریف واحدهای صنعتی را دلیل این امر اعلام کرده بود که به دلیل این اختلاف فعلاً نمی‌توان نرخ دقیقی از رشد اقتصادی کشور اعلام کرد.

خبرهای متناقض از بودجه ۹۰

علنی مجلس مطرح شود. هر چند که محمدحسین فرهنگی از محدودیت‌های قانونی برای تصویب دو دوازدهمی لایحه بودجه سال آتی خبر می‌دهد و می‌گوید که مجلس نمی‌تواند در قالب طرح، تصویب دو دوازدهمی بودجه را مطرح کند اما به نظر می‌رسد این منع قانونی یا بهتر است گفته شود خلا قانونی، پیش از این در کمیسیون آیین‌نامه داخلی مجلس بررسی شده و اعضای این کمیسیون تصمیم گرفته‌اند تا این خلا قانونی را رفع کنند و بر اساس آن مجلسی‌ها بتوانند در صورت لزوم، بودجه را به صورت چند دوازدهم تصویب کنند. در همین خصوص علی اصغر یوسف‌نژاد عضو کمیسیون تلفیق و کمیسیون آیین‌نامه داخلی مجلس به شرق می‌گوید: این موضوع در کمیسیون آیین‌نامه داخلی مجلس مورد بررسی قرار گرفته است تا در صورتی که در زمان مقرر، مجلس نتواند بودجه را به دولت ابلاغ کند، شرایط قانونی برای طرح موضوع

است و هفته آینده این پیشنهادات به کمیسیون تلفیق ارسال می‌شود. بعد از آن هم کمیسیون تلفیق ۱۵ روز فرصت دارد تا لایحه را بررسی کند که اگر سه شیف‌ها کار کند نمی‌تواند تا پایان سال کار بررسی را خاتمه دهد بنابراین احتمال تصویب دو دوازدهم بسیار بالاست اما تاکنون هیچ تصمیم قطعی در این باره گرفته نشده است. به این ترتیب هر چند که به گفته غلامرضا مصباحی‌مقدم مجلسی‌ها تصمیم خود را گرفته‌اند و بودجه به صورت دو دوازدهم تصویب خواهد شد اما همچنان ابهام بر سر نحوه تصویب لایحه بودجه سال آتی سایه انداخته است تا با وجود نزدیک شدن به روزهای پایانی سال تکلیف یک سال دخل و خرج کشور مشخص نباشد و هنوز گزینه‌هایی همچون بودجه چند دوازدهم و دادن مجوز به دولت برای پرداخت‌ها در هزینه‌های جاری اخبار ضد و نقیض بودجه‌ای را رقم می‌زند.

تاکید وزیر اقتصاد

بر قطع رابطه مزد و نرخ تورم

پوشش‌هایی که به زعم کارشناسان این حوزه هرگز به کارگران ارایه نشده است. کارشناسان اقتصادی معتقدند اگرچه گفته‌های وزیر اقتصاد در خصوص تورم زا بودن افزایش دستمزدها به دلیل تزریق نقدینگی بیشتر به بازار صحیح است اما در شرایط فعلی که پایه حقوق تعیین شده ۳۰۳ هزار تومان است نمی‌توان از افزایش دستمزدها با این استدلال خودداری کرد زیرا تورم سال آینده به دلیل نمایان شدن آثار هدفمندی یارانه‌ها افزایشی خواهد بود و باید براین اساس نیز قدرت خرید کارگران افزایش یابد.

باید این حال فعلاًن کارگری بر خلاف وزیر اقتصاد معتقدند افزایش دستمزدها تأثیر چندانی بر تورم ندارد. بیشتر عضو هیات مدیره کانون شوراهای اسلامی کار استان تهران در پاسخ به اظهارات این چینیسی گفته بود: اینکه از سوی مقامات دولتی بر تقویت کمک‌های غیردولتی به جای افزایش سالیانه دستمزدها تأکید می‌کنند و عنوان می‌شود که دستمزدها اصلی‌ترین دلیل افزایش نرخ تورم است، این سوال را پیش می‌آورد که مگر دستمزد کارگران چند درصد از هزینه‌های هر بنگاه اقتصادی است؟

وی همچنین تأکید می‌کند: بررسی‌ها نشان می‌دهد که تأثیر دستمزدها بر قیمت تمام‌شده کالاها و خدمات بین ۸ تا ۱۲ درصد و به‌صورت متوسط ۱۰ درصد است و مابقی هزینه‌های یک بنگاه و واحد تولیدی مربوط به خرید مواد اولیه، بازار یابی، حمل و نقل و مسایل دیگر است. این مقام مسؤول کارگری کشور، تصریح می‌کند: حال فرض کنیم حداقل دستمزد امسال کارگران رقمی بین ۱۰ تا ۲۰ درصد افزایش یابد که اگر ۲۰ درصد باشد فقط دو درصد در هزینه‌های بخش صنعت تورم نشان می‌دهد که این میزان در مقابل افزایش شش برابری هزینه‌های گاز و سه تا چهار برابری هزینه‌های برق بنگاه‌ها در اثر هدفمندی یارانه‌ها بسیار ناچیز است.

به گفته دهقان کیا، چگونه است که وقتی هزینه‌های قیمت تمام شده کالاها و خدمات در اثر آزادسازی قیمت‌ها در بنگاه‌ها بالا می‌رود تورم‌زا نیست، ولی افزایش دستمزد کارگران تورم‌زا می‌شود؟

وی خاطر نشان می‌کند: قبول ندارم که افزایش دستمزد باعث تورم می‌شود و تأثیر آن در نوک پیکان افزایش تورم خود را نشان می‌دهد؛ بنابراین دولت بدون اینکه بخواهد اقدامات خود را توجیه کند می‌تواند کنترل واردات بی‌رویه کالاها و خدمات را در دستور کار خود قرار دهد. با تمامی این اظهار نظرها دولت شاید به دنبال عدم افزایش دستمزد هاست تا از این طریق بتواند از شتاب تورم سال آینده بکاهد.

گروه اقتصادی: تورم دی‌ماه سال جاری حدود ۱۰/۸ درصد اعلام شد و دیروز قضاوی در گفت‌وگو با ایسنا نرخ تورم بهمن‌ماه ۸۹ را ۱۱/۶ درصد اعلام کرد. کارشناسان روند حرکت شاخص تورم را صعودی می‌دانند. ممبینی، معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهوری با گفته‌های خود افزایش نرخ تورم در سال آینده را تایید کرد. بر اساس گفته‌های ممبینی نرخ تورم در سال آینده حدود دو تا چهار درصد افزایش خواهد یافت با این حال گویا از افزایش دستمزد کارگران خبری نیست. این نوید وزیر اقتصاد است که مدتی است در تمام محافل خبری

عنوان می‌شود. سید شمس‌الدین حسینی، وزیر اقتصاد دیروز در حاشیه مراسم رونمایی از سامانه ثبت‌نام سهام عدالت کارگران، باز هم بر نظر خود مبنی بر عدم افزایش دستمزد متناسب با تورم تأکید کرد. بندی که از سوی دولت در بودجه گنجانده شده بود اما به

دلیل مخالفت نمایندگان مجلس با آن از متن لایحه بوده حذف شد. با این حال گویا این بحث جدی است و وزیر اقتصاد خیال کوتاه آمدن ندارد و قویا به دنبال قطع ارتباط افزایش دستمزدها بر اساس نرخ تورم است. وی در توضیح صحبت‌های خود در مورد نرخ دستمزد، عنوان کرد: ما باید به دنبال تأمین معیشت پایدار کارگران باشیم و ما در مورد تثبیت دستمزد صحبت نکردیم؛ این حداقل دستمزد است نه تثبیت دستمزد. به گفته حسینی دولت مخالفتی با توافق کارگر و کارفرما برای تعیین دستمزد ندارد و این موضوع به تخصص و بازار کار برمی‌گردد.

وی افزود: این شیوه در کشور که ما بگوئیم چون تورم وجود دارد پس نرخ دستمزد باید افزایش یابد و کارفرما هم بگوید چون دستمزد افزایش یافته پس من هم نرخ‌ها را افزایش می‌دهم و با افزایش نرخ‌ها تورم ایجاد می‌شود و چون تورم ایجاد می‌شود دستمزدها افزایش می‌یابد، دور تسلسل است. وزیر اقتصاد در مورد مصداق‌های افزایش پوشش‌های اجتماعی، بیان کرد: به‌طور مثال ما از چند سال قبل اعلام کردیم در بخش خدمات درمانی هر کسی حتی اگر شاغل نباشد ۵۰ درصد را بپردازد، دولت پوشش‌های تأمین اجتماعی در بودجه ۹۰ تصریح کرد: بخشی از این پوشش‌ها مربوط به بودجه و بخشی دیگر مربوط به سازمان‌های مربوطه است. با تمام اینها فعالان کارگری معتقدند دولت‌ها بر اساس قانون همواره مکلف بوده‌اند پوشش‌های تأمین اجتماعی را به کارگران ارائه دهند و افزایش پوشش‌ها تصمیم جدیدی نیست که دولت از سال آینده به فکر تأمین آن افتاده است.

واکنش بهمنی چه خواهد بود؟

کاهش نرخ سود

بی توجه به نظر بانک مرکزی

■ **گروه اقتصادی:** رییس کل بانک مرکزی تاکنون سه بار تهدید کرده در صورتی که به استقلال بانک تحت امر او کوچک‌ترین خدش‌های وارد شود استعفا خواهد داد. گویا آن خدشه امروز قرار است به استقلال بانک مرکزی وارد آید. یعنی زمانی که شورای پول و اعتبار برای تعیین تکلیف نرخ سود بانکی امروز، سه شنبه تشکیل جلسه دهد و باید این نرخ در جلسه امروز کاهش یابد، در حالی که در باره نظر بانک مرکزی هنوز خبری منتشر نشده است. چندی پیش دو خبرگزاری از تثبیت نرخ سود عقود مبادله‌ای در حد ۱۲ و ۱۴ درصد خبر دادند ترخی که در بسته پیشنهادی بانک مرکزی برای اظهار نظر کارشناسان و حتی طرح در شورای پول و اعتبار اعلام شده بود.

با این حال علی اقامحمدی، معاون نظارت و هماهنگی در سیاست‌های اقتصادی معاون اول رییس‌جمهوری در همایش طرح میزان کاهش نرخ سود بانکی سال ۹۰ در جلسه امروز شورای پول و اعتبار خبر می‌دهد: کاهش نرخ سود به طور قطع تصویب خواهد شد. احتمالاً دولت به دنبال تک رقمی کردن نرخ سود بانکی است. با این حال با گذشت پنج سال و نیم از عمر دولت‌های نهم و دهم هنوز این امر محقق نشده است؛ اتفاقی که قرار بود در آخرین سال برنامه چهارم توسعه رخ دهد. البته دولت از زمانی که سیاست کاهش نرخ سود شبکه بانکی را از سال ۸۵ در پیش گرفت در نهایت به دنبال تک رقمی کردن نرخ سود بانکی بود با این حال تورم شتاب گرفته در سال‌های ۸۷ و ۸۸ مانع تحقق چندان از نرخ تک رقمی فاصله‌ای ندارد. تورم دوازده ماه منتهی به دی ۸۹ حدود ۱۰/۸ درصد و تورم دوازده ماه منتهی به بهمن سال جاری ۱۱/۶ درصد اعلام شده است. ترومی که به عقیده کارشناسان بعید به نظر می‌رسد که در ماه‌های آینده افزایش نیابد.

جدای از کارشناسان، ممبینی، معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهوری نیز در نشست اخیر خود به افزایش نرخ تورم در سال آینده به میزان ۴ تا ۴ درصد خبر داد. یعنی تورم به‌طور حتم در خوشبینانه‌ترین حالت به ۱۶ درصد خواهد رسید. با این حال خبر کاهش نرخ سود با توجه به این میزان تورم و رشد صعودی آن در سال آینده معلوم نیست چه معنایی دارد.

کارشناسان و صاحب‌نظران اقتصادی همواره بر این نکته تأکید کرده‌اند که نرخ سود بانکی باید ۲ تا ۳ درصد بالاتر از نرخ تورم تعیین شود با این حال دولت نه تنها به دنبال افزایش نرخ سود بانکی نیست بلکه در نظر دارد نرخ سود را کاهش دهد. امری که به‌طور حتم تحقق می‌یابد زیرا آقا محمدی قویا بر کاهش نرخ سود در جلسه امروز تأکید کرده است. اثرات منفی کاهش نرخ سود سال‌هاست که مورد اشاره قرار گرفته است. یکی از مهم‌ترین اثرات کاهش نرخ سود گرایش ۱۸۰ درجه‌ای بانک‌ها به سمت پرداخت تسهیلات بر اساس عقود مشارکتی است؛ امری که در دو سال گذشته بزرگ‌ترین چالش شبکه بانکی و به تبع آن چالش تولیدکنندگان و صنعت‌گران بوده است.

ابعاد این چالش چنان گسترده بود که رییس کل بانک مرکزی اعلام کرد این بانک در نظر دارد سقف سود برای عقود مشارکتی تعیین کند، علاوه بر این مسوولان این بانک به دنبال تعیین سقف برای پرداخت تسهیلات عقود مشارکتی هستند. تصمیمی که احتمالاً تنها بهر کاغذها نوشته می‌شود بی‌آنکه قابلیت اجرا بیابد. از طرفی کاهش شکاف میان سود سپرده‌ها و سود تسهیلات افزایش می‌یابد. در حال حاضر این شکاف که به آن اسپرید می‌گویند حدود هشت درصد است در حالی که در سایر کشورها به ندرت می‌توان چنین تریخی را یافت. این میزان شکاف به‌طور حتم هزینه پول در بانک‌ها را افزایش می‌دهد. علاوه بر این برخی از کارشناسان می‌گویند کاهش نرخ سود در شبکه بانکی تنها توسط دولتی‌ها و به ویژه بانک‌های تخصصی اجرا می‌شود و بانک‌های خصوصی مدت‌هاست از عقود مشارکتی و با نرخ سود‌ها بالاتر از ۲۵ درصد استفاده می‌کنند. امری که قطعاً به سود بانک‌های خصوصی است زیرا می‌توانند وجوه را ارزان از بانک‌های دولتی دریافت کنند و ثگراتر به متقاضیان بخش خصوصی پرداخت کنند. واضح است کاهش سود تسهیلات بی‌توجه به نرخ تورم موجب تشکیل فاصله طولانی مقابل بانک‌های دولتی می‌شود و لای برای دریافت تسهیلات را افزایش می‌دهد.

به جز تمامی این نکات که همواره از سوی کارشناسان مطرح شده است خطر ترفندهایی است که بانک‌ها برای خشن کردن اثرات منفی تصمیمات غیر کارشناسی در پیش می‌گیرند. مانند پرداخت سود بیشتر به سپرده‌ها بیش از نرخ‌های اعلامی بانک مرکزی، دور زدن نرخ سود تسهیلات و ده‌ها ترفند دیگر که به کار گرفته می‌شوند و ما از آنها بی‌خبریم. و شاید در سال آینده شاهد جدیدترین ترفندهای نظام بانکی باشیم.